

Στο έλεος των διαδόσεων βρέθηκαν οι πολίτες σε Αθήνα, Καλαμάτα, Κόρινθο και αλλού καθώς,

Ρεπορτάζ ΜΑΧΗ ΤΡΑΤΣΑ, Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

«ΑΚΟΥ, Ελένη, να κάθεται όταν κρατάς το μωρό. Μη στέκεσαι όρθια. Είπαν στο ραδιόφωνο ότι θα γίνει μεγάλος σεισμός σε μία ώρα. Μην τυχόν και πέσεις». Η τρομοκρατημένη νεαρή μητέρα μόλις έμαθε το... καυτό νέο από συνάδελφό της έσπευσε με πανικό να ειδοποιήσει τηλε-

φωνικά τη γυναίκα που φροντίζει το παιδί της. Η «ειδηση» ότι στις 18.00 το απόγευμα (της περασμένης Τρίτης) θα γίνει στην Αθήνα μεγάλος καταστρεπτικός σεισμός είχε διαρρεύσει από την εξής «έγκυρη» πηγή: έναν νεαρό υπάλληλο σε συναικιακό σουπερμάρκετ. Ο νεαρός το είχε ακούσει από φίλο του, ο οποίος φίλος το είχε ακούσει στο ραδιόφωνο, ο εκφωνητής του οποίου είχε έγκυρες πληροφο-

ρίες από... έγκριτους σεισμολόγους ότι επίκειται σεισμική δόνηση στην Πάρνηθα πάνω από 7 ρίχτερ. Ο σεισμός βεβαίως δεν συνέβη στις 18.00, ούτε στις 20.30 όπως ήθελαν κάποιες άλλες φήμες. Ούτε την επομένη. Αλλά ούτε οι φήμες για δονήσεις στον Κορινθιακό, στην Καλαμάτα και σε άλλες περιοχές της Νότιας Ελλάδας επιβεβαιώθηκαν. Και τα σενάρια ότι νοσοκομεία προημεθύ-

τις προηγούμενες ημέρες οργιάζαν οι ψευδοπρογνώσεις για επικείμενη καταστρεπτική δόνηση

ονται χιλιάδες σάκους για πτώματα και δήμοι σκηνές για τους αστέγους μόνο στη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας στέκουν. Ως και τα διυλιστήρια της Ελευσίνας «έκλεισαν» την περασμένη Τετάρτη, όπως ανέφεραν τα αληθοπροδοτούμενα σενάρια του τρόμου, διότι όπως διαδόθη οι αρμόδιοι της επιχείρησης είχαν ενημερωθεί για μεγάλο σεισμό στην περιοχή! Η περιέργη παραφιλολογία

που... σέρνεται το τελευταίο δεκαήμερο πανικοβάλλοντας τους πολίτες μόνο ανησυχία και φόβο έχει προκαλέσει. Γι' αυτό ο προϊστάμενος της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών κ. Π. Πούλος διέταξε την περασμένη Πέμπτη κατεπίγειοτα προκαταρκτική εξέταση ώστε να διαπιστωθεί αν έχει διαπραχθεί το αδίκημα της διασποράς ψευδών ειδήσεων και από ποιους. Από την πλευρά τους οι επικε-

φαλής του Οργανισμού Αντισεισμικής Προστασίας (ΟΑΣΠ) και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας διαβεβαιώνουν ότι δεν έχουν ενημερωθεί για μεγάλο σεισμό στον Ελλαδικό χώρο. Αλλωστε, όπως δηλώνει στο «Βήμα» ο «πρωτεύων» των ελλήνων σεισμολόγων κ. Β. Παπαζάχος, δεν υπάρχει έγκυρη επιστημονική μελέτη που να προβλέπει επερχόμενο σεισμό.

Ο Εγκέλαδος δεν άκουσε τις φήμες

Παρά τις διαβεβαιώσεις των σεισμολόγων ότι δεν υπάρχει πρόβλεψη για μεγάλο σεισμό, οι δήθεν εμπιστευτικές πληροφορίες προκάλεσαν πανικό

Το όργιο των φημών ξεκίνησε ουσιαστικά μετά τις δηλώσεις του καθηγητή Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κ. Ευθ. Λέκκας - οι οποίες όπως ισχυρίζεται ο καθηγητής παραποιήθηκαν από τους συντάκτες της εφημερίδας στην οποία δημοσιεύθηκαν - ότι υπάρχει ενδεχόμενο να σημειωθεί σεισμός ως και 7,5 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ. Αυτό το δημοσίευμα σε συνδυασμό με αναφορά του σε τηλεοπτικό κανάλι ότι «η σεισμική δραστηριότητα θα συνεχιστεί» έδωσε τροφή σε επίδοξους σεναριογράφους. «Στο τηλεοπτικό κανάλι είχα μιλήσει στις 20 Ιανουαρίου και πράγματι τότε περιμέναμε σεισμική δραστηριότητα. Όσα είπα όμως μεταδόθηκαν στις 22 Φεβρουαρίου» λέει ο κ. Λέκκας.

ΟΑΣΠ. Από την πλευρά του ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Γερ. Παπαδόπουλος υπογράμμισε, τότε, ότι δεν είχαν υποβληθεί στοιχεία για πρόγνωση σεισμού στην περιοχή της Μεθώνης και επισήμανε ότι η επιστολή που είχε σταλεί ήταν γενικόλογη. Από τότε οι φήμες ότι στον ΟΑΣΠ έχουν σταλεί στοιχεία για πρόγνωση σεισμού δίνουν και παίρνουν. Τι κι αν ο πρόεδρος του ΟΑΣΠ καθηγητής κ. Κ. Μακρόπουλος διαρρηγνύει την τελευταία εβδομάδα τα μιάτια του και δηλώνει κατηγορηματικά ότι δεν υπάρχει καμία σχετική ειδοποίηση, τι κι αν η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας εκδίδει ανακοίνωση που αναφέρει ότι δεν έχει καμία σχετική ενημέρωση από οποιονδήποτε φορέα, τα τρομοκρατικά σενάρια δεν λένε να σταματήσουν. «Όλες αυτές οι φήμες περί επικείμενου νέου ισχυρού σεισμού και σχετικής πρόβλεψης της ομάδας ΒΑΝ ή άλλων επιστημόνων είναι απαράδεκτες» λέει με αγανάκτηση ο κ. Μακρόπουλος και ζητεί από τους σεισμολόγους να είναι πιο προσεκτικοί στις δηλώσεις τους και να μην αναστατώνουν τους πολίτες.

Από την πλευρά του ο κ. Λέκκας επισμαίνει ότι στη δήλωσή του, η οποία όπως τονίζει παραποιήθηκε, ανέφερε πως στην Ελλάδα έχει παρατηρηθεί (τα τελευταία 150 χρόνια) ότι ο μεγαλύτερος σεισμός που εκδηλώθηκε δεν ξεπερνούσε τα 7,5 ρίχτερ. Με βάση αυτό το δεδομένο υπολογίζει ότι το μέγιστο μέγεθος σεισμού που

Ερευνήτρια στο Σεισμολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ελέγχει τα στοιχεία του σεισμογράφου

αναμένεται να «χτυπήσει» ποτέ την Ελλάδα είναι αυτό, όμως σε αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

■ Οι επιστήμονες καθιστούν

Κατηγορηματικός ότι δεν υπάρχει έγκυρη επιστημονική μελέτη που να προβλέπει επερχόμενο σεισμό στη χώρα μας είναι ο ομότιμος καθηγητής Σεισμολογίας κ. Β. Παπαζάχος. Μιλώντας στο «Βήμα» επισμαίνει ότι «ούτε η δική μας, αλλά ούτε άλλη επιστημονική ομάδα έχει προβλέψει σεισμό στην Αττική, στη Βόρεια ή στη Νότια Πελοπόννησο».

Τα λεγόμενά του επιβεβαιώνει και ο κ. Παπαδόπουλος, ο οποίος τονίζει ότι στην Επιτροπή Αξιολόγησης Σεισμικού Κινδύνου δεν έχει φτάσει έκθεση ή επιδημόνηση από ερευνητική ομάδα ή από επιστήμονα που να δείχνει ότι επέρχεται ισχυρός σεισμός. Αλλωστε, σύμφωνα με τον ίδιο, δεν υπάρχουν ούτε άλλες ανησυχιακές ενδείξεις. «Δηλαδή δεν έχουμε σε κάποια περιοχή τοπική σεισμική δραστηριότητα που να επιμένει επί ημέρες, με εξαίρεση τη Μεθώνη».

Εκεί όμως πρόκειται για μετασεισμική δραστηριότητα» καταλήγει.

Για να είναι μια πρόγνωση έγκυρη πρέπει με μια συγκεκριμένη μέθοδο και επιστημονικά στοιχεία να προσδιοριστούν τρεις παράμετροι - ο χρόνος, το μέγεθος και το επίκεντρο - και τα σφάλματά τους. Επίσης θα πρέπει η επιστημονική εργασία να έχει υποστεί κρίση από έγκυρο διεθνές επιστημονικό έντυπο. «Όταν δεν υπάρχει τέτοια έγκυρη εργασία, δεν μπορεί ποτέ κανένας επιστήμονας να υποστηρίξει ότι προβλέψε έναν σεισμό» αναφέρει ο κ. Παπαζάχος. Και σημειώνει ότι σε περίπτωση που ένας επιστήμονας έχει μια τέτοια έγκυρη πρόγνωση, πρέπει να την υποβάλει στις αρμόδιες αρχές - στον ΟΑΣΠ ή στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΧΩΣΔΕ ή στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας - οι οποίες θα αποφασίσουν αν πρέπει να τη δημοσιοποιήσουν.

«Το σημαντικότερο είναι η πρόγνωση να επιδέχεται επαλήθευση ή ενδειξεις. Δεν μπορεί να είναι φλου, να λέει δηλαδή ότι θα γίνει σεισμός μεγέθους 6 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ κάπου στον ελλαδικό χώρο. Πρέ-

πει να είναι σαφής. Οχι γενική και ασήμαντη» εξηγεί ο κ. Παπαζάχος και σημειώνει ότι τον τελευταίο καιρό οι ανακοινώσεις για επικείμενο σεισμό δεν περιλαμβάνουν όλες τις παραμέτρους που θα τις καθιστούσαν έγκυρες.

Σύμφωνα με τον ομότιμο καθηγητή, η διεθνής επιστημονική κοινότητα παραδέχεται ότι δεν προβλέπεται σεισμός με ακρίβεια στον χρόνο (της τάξεως των λίγων ημερών). Η εκτίμηση των ερευνητών μπορεί να είναι μεσοπρόθεσμα - δηλαδή σε βάθος λίγων χρόνων, με πιθανότητα λάθους συν/πλην διυμίου χρόνια. Η ανακοίνωση μεσοπρόθεσμων προγνώσεων δεν προσφέρει καμία βοήθεια στους πολίτες. «Τι να κάνουν; Να καθίσουν 2,5 χρόνια έξω από το σπίτι τους;» λέει χαρακτηριστικά ο κ. Παπαζάχος. «Η ομάδα μας είχε δημοσιεύσει στο Bulletin της Seismological Society of America τον Μάρτιο 2002 ότι περι-

με τον ανακινώση πρόχειρων και μη τεκμηριωμένων εκτιμήσεων απαξιώνεται η έρευνα στην βροχολογία. «Όσο λάθος είναι ότι γίνεται βροχολογική πρόγνωση, το ίδιο επικίνδυνο είναι να λέμε ότι δεν προβλέπονται καθόλου σεισμοί. Προβλέπονται μεσοπρόθεσμα διασφαρμίζεις ο κ. Παπαζάχος. «Η ομάδα μας είχε δημοσιεύσει στο Bulletin της Seismological Society of America τον Μάρτιο 2002 ότι περι-

2006), τον τόπο και το μέγεθος. Ο σεισμός έγινε στα Κύθηρα στις 8.1.2006. Δεν το ανακοινώσαμε στον Τύπο. Δεν ήταν ηθικά σωστό. Αντίθετα η πολιτεία μπορεί να αξιοποιησει αυτές τις προγνώσεις και να προχωρήσει σε προσεισμικό έλεγχο στη συγκεκριμένη περιοχή».

■ Οι σεισμοί προβλέπονται μεσοπρόθεσμα

Με την ανακοίνωση πρόχειρων και μη τεκμηριωμένων εκτιμήσεων απαξιώνεται η έρευνα στην βροχολογία. «Όσο λάθος είναι ότι γίνεται βροχολογική πρόγνωση, το ίδιο επικίνδυνο είναι να λέμε ότι δεν προβλέπονται καθόλου σεισμοί. Προβλέπονται μεσοπρόθεσμα διασφαρμίζεις ο κ. Παπαζάχος. «Η ομάδα μας είχε δημοσιεύσει στο Bulletin της Seismological Society of America τον Μάρτιο 2002 ότι περι-

με τον ανακινώση πρόχειρων και μη τεκμηριωμένων εκτιμήσεων απαξιώνεται η έρευνα στην βροχολογία. «Όσο λάθος είναι ότι γίνεται βροχολογική πρόγνωση, το ίδιο επικίνδυνο είναι να λέμε ότι δεν προβλέπονται καθόλου σεισμοί. Προβλέπονται μεσοπρόθεσμα διασφαρμίζεις ο κ. Παπαζάχος. «Η ομάδα μας είχε δημοσιεύσει στο Bulletin της Seismological Society of America τον Μάρτιο 2002 ότι περι-

«Επαιξαν με τα νεύρα του κόσμου»

«Όλη την περασμένη εβδομάδα υπήρξαν ορισμένοι κακοβούλοι που έπαιξαν με τα νεύρα του κόσμου» τονίζει ο δήμαρχος Κορίνθου κ. Αλ. Πνευματικός. «Το τι ακούστηκε δεν περιγράφεται. Για τσουνάμι μιλούσαν, για σεισμό χειρότερο από οποιονδήποτε έχουμε ζήσει στην Ελλάδα, φοβερά πράγματα, ψεύδη και τερατολογίες απίστευτες» αναφέρει ο κ. Πνευματικός. Ο δήμαρχος Κορίνθου προσδιορίζει την έναρξη των φημών και τον τερατολογισμό «στην περασμένη Παρασκευή, όταν ξεκίνησαν ορισμένοι σε δημόσιους χώρους να συζητούν, με υπερμετρη φαντασιοπληξία, για και εκτιμούν με να προβλέψουμε σεισμό σε ένα ρήγμα. Και αυτό διότι κατ' αρχάς οι προσημοί είναι ελάχιστοι σε αριθμό, μικροί σε μέγεθος και συνεπώς μη αναγνωρίσιμοι πριν από τη γέννηση του κύριου σεισμού. Επίσης γιατί η γέννηση του σεισμού σε ένα ρήγμα επιηρεάζεται από τη φυσική συμπεριφορά των γύρω ρηγμάτων». «Η μεσοπρόθεσμη πρόγνωση γίνεται σε ένα δίκτυο ρηγμάτων. Ετσι μπορούμε να πούμε ότι στην περιοχή τάδε, που οριοθετείται σε ακτίνα 150 χιλιομέτρων, μπορούμε να προγνώσουμε τον κύριο σεισμό στο δίκτυο ρηγμάτων» αναφέρει ο ομότιμος καθηγητής.

Σύμφωνα με τον κ. Λέκκας πρόγνωση σεισμών γίνεται σε ελάχιστες περιπτώσεις, «όταν εργαζόμαστε σε πειραματικές περιοχές, όπως στο ρήγμα του Αγίου Ανδρέα στην Καλιφόρνια, της Ανατολίας στην Τουρκία ή στη ζώνη υποβύθισης της Ινδονησίας. Και αυτό διότι στις συγκεκριμένες περιοχές η σεισμικότητα είναι ομαλή και ελεγχόμενη. Τα φαινόμενα είναι γραμμικά. Οι προγνώσεις που μπορούμε να γίνουν είναι μεσοβραχυπρόθεσμες και δεν αποδίδουν πάντα».

Επίσης, ο κ. Παπαζάχος, αναφέρει ότι «στην περιοχή τάδε, που οριοθετείται σε ακτίνα 150 χιλιομέτρων, μπορούμε να προγνώσουμε τον κύριο σεισμό στο δίκτυο ρηγμάτων» αναφέρει ο ομότιμος καθηγητής.

■ Οι σεισμοί προβλέπονται μεσοπρόθεσμα

Με την ανακοίνωση πρόχειρων και μη τεκμηριωμένων εκτιμήσεων απαξιώνεται η έρευνα στην βροχολογία. «Όσο λάθος είναι ότι γίνεται βροχολογική πρόγνωση, το ίδιο επικίνδυνο είναι να λέμε ότι δεν προβλέπονται καθόλου σεισμοί. Προβλέπονται μεσοπρόθεσμα διασφαρμίζεις ο κ. Παπαζάχος. «Η ομάδα μας είχε δημοσιεύσει στο Bulletin της Seismological Society of America τον Μάρτιο 2002 ότι περι-

με τον ανακινώση πρόχειρων και μη τεκμηριωμένων εκτιμήσεων απαξιώνεται η έρευνα στην βροχολογία. «Όσο λάθος είναι ότι γίνεται βροχολογική πρόγνωση, το ίδιο επικίνδυνο είναι να λέμε ότι δεν προβλέπονται καθόλου σεισμοί. Προβλέπονται μεσοπρόθεσμα διασφαρμίζεις ο κ. Παπαζάχος. «Η ομάδα μας είχε δημοσιεύσει στο Bulletin της Seismological Society of America τον Μάρτιο 2002 ότι περι-

Μικροί μαθητές εν ώρα άσκησης για ενδεχόμενο σεισμικής δόνησης. Η καλύτερη προστασία κατά του Εγκέλαδου είναι η προετοιμασία, ταυτόσημη οι επιστήμονες, και όχι οι ψεύτικες προγνώσεις

Ομηροι των διαδόσεων

ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ αυτή η επί τουλάχιστον τέσσερις ημέρες «ομηρεία» των κατοίκων της Πελοποννήσου στις φήμες και στις διαδόσεις του «ραδιο-αρθούλα, στη συχνότητα 7 ρίχτερ; «Τα λεγόμενα κάποιον που κινούνται στις παρυφές της επιστημονικής κοινότητας είτε παρεξηγήθηκαν είτε έδωσαν τροφή στην κινδυνολογία, με όσα ισχυρίζονταν από τα τηλεπαράθυρα των καναλιών της Αθήνας» υποστηρίζει ο δήμαρχος Καλαμάτας. Ο κ. Νίκας σημειώνει επίσης ότι «επί τρεις συνεχόμενες ημέρες, στο αποκορύφωμα των διαδόσεων, ελάμβανα φαξ από μία άγνωστη εταιρεία επιμόρφωσης στελεχών ότι προγραμματίζει ένα υποτιθέμενο «σημερινό πολιτικής προστασίας» σε Ξενοδοχείο της πόλης. Η εταιρεία, επικυλομένη αποστάσιμα δηλώσεων κορυφαίων επιστημόνων για επικείμενη «εξορία» και «κορύφωση» μας καλούσε να πάμε με κόστος 450 ευρώ «το άτομο». Ο κ. Νίκας αναρωτιέται: «Ποια εμφανίζεται αυτή η εταιρεία να απευθύνει αυτό το κάλεσμα, κάτω από αυτές τις συνθήκες; Είναι δυνατόν να θέλουν να αποκαταστήσουν κάποιον με τέτοιον τρόπο τις κρατικές δυνάμεις στην ενημέρωση και στην καθοδήγηση των πολιτών και να επιδιώκουν και οικονομικά κέρδη με τόσο κραυγαλέο τρόπο».

Β. ΠΑΠΑΖΑΧΟΣ
ομότιμος καθηγητής Σεισμολογίας

ΓΕΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
πρόεδρος της Επιτροπής Αξιολόγησης Σεισμικού Κινδύνου

Κ. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ
πρόεδρος του ΟΑΣΠ

ΕΥΘ. ΛΕΚΚΑΣ
καθηγητής Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας

«Όυτε η δική μας αλλά ούτε άλλη επιστημονική ομάδα έχει προβλέψει σεισμό στην Αττική, στη Βόρεια ή στη Νότια Πελοπόννησο»

«Δεν έχουμε σε κάποια περιοχή τοπική σεισμική δραστηριότητα που να επιμένει επί ημέρες, με εξαίρεση τη Μεθώνη. Εκεί όμως πρόκειται για μετασεισμική δραστηριότητα»

«Όλες αυτές οι φήμες περί επικείμενου νέου, ισχυρού σεισμού και σχετικής πρόβλεψης της ομάδας ΒΑΝ ή άλλων επιστημόνων είναι απαράδεκτες»

«Στο τηλεοπτικό κανάλι είχα μιλήσει στις 20 Ιανουαρίου και πράγματι τότε περιμέναμε σεισμική δραστηριότητα. Όσα είπα όμως μεταδόθηκαν στις 22 Φεβρουαρίου»